

نقش پلیس در احساس امنیت اجتماعی پایدار

(مطالعه موردی: شهر دهگلان)

محمد نایب‌پور^۱، محمد ویسیان^۲، آزاد اصغری^۳، سمیه محمدی حمیدی^۴

تاریخ دریافت: 93/09/27

تاریخ پذیرش: 93/12/09

از صفحه 77 تا 96

بزه‌شناسانه جغرافیای انتظامی

سال دوم، شماره هشتم، زمستان 1393

چکیده

حضور مردم در فضای عمومی شهر مستلزم احساس امنیت از سوی آنان است که انسان‌ها برای دستیابی به زندگی سالم و تداوم روابط اجتماعی نیازمند آن هستند. احساس ناامنی مانع ایجاد رشد فرهنگی، اجتماعی و مشارکت عمومی مردم در ساختارهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌شود و هزینه‌هایی بر جامعه تحمیل می‌کند. از آنجایی که پلیس تأمین‌کننده امنیت جانی و مالی شهروندان است نقش آن در رضایت‌مندی مردم بسیار حائز اهمیت است. مبانی نظری پژوهش بنا به تناسب موضوع به این حوزه مورد بررسی می‌پردازد. لذا، این پژوهش با هدف تعیین نقش پلیس در احساس امنیت اجتماعی بین شهروندان شهر دهگلان در سال 1393 پرداخته‌است. روش تحقیق توصیفی-پیمایشی است. ابزار گردآوری داده‌ها به صورت پرسشنامه محقق‌ساخته و دارای قابلیت اعتبار و اعتماد است. جامعه آماری پژوهش تمامی شهروندان 15 تا 54 ساله ساکن در شهر دهگلان و حجم نمونه 164 نفر می‌باشد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده شده‌است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که بین نقش پلیس و احساس امنیت در بین شهروندان شهر دهگلان رابطه معناداری وجود دارد. همچنین، بین سه شیوه (توانایی، عملکرد، جدیت) پلیس و احساس امنیت اجتماعی شهروندان رابطه معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون و آزمون فریدمن نیز نشان می‌دهد که عملکرد پلیس، توانایی و جدیت به ترتیب بیشترین تأثیر را بر احساس امنیت اجتماعی شهروندان دارند.

کلید واژه‌ها: امنیت، پلیس، احساس امنیت اجتماعی، شهر دهگلان.

1- استادیار دانشگاه علوم انتظامی امین (E-mail : mohamadnayeypour@gmail.com).

2- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه خوارزمی تهران (نویسنده مسئول) (E-mail : mwaysian@ymail.com).

3- کارشناس ارشد اقلیم در برنامه‌ریزی محیطی، دانشگاه خوارزمی تهران (E-mail : aasghari88@gmail.com).

4- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه زنجان (E-mail : mohammadi128@gmail.com).

طرح مسئله

مفهوم احساس امنیت از شاخصه‌های کیفیت زندگی در شهرها است. این احساس رابطه‌ای مستقیم با امنیت واقعی ندارد و وجود یا فقدان آن لزوماً به معنای بهره‌مند یا محروم شدن از امنیت واقعی نیست. امنیت به مفهوم حفاظت جامعه و ارزش‌ها و نهادهای داخلی در برابر تهدیدات داخلی و خارجی یا تهدیداتی است که بقای رژیم‌ها و نظام شهروندی و شیوه زندگی افراد جامعه را مختل می‌سازند و موجودیت آن را به خطر می‌اندازد (زیاری و همکاران، 1392: 143-142). نیاز به احساس امنیت همواره از بنیادی‌ترین نیازهای بشر و مسئله وقوع ناهنجاری‌های اجتماعی و از همه مهم‌تر مسئله جامعه بشری به‌شمار می‌آید. با افزایش پیچیدگی جوامع شرایط تأمین این نیاز و برطرف کردن این مسئله در شهرها پیچیده‌تر شده است (گورانی و سوداگر، 1391: 32). امنیت از سرچشمه امن و مقابل ترس یعنی احساس امن و آزاد بودن از ترس، اضطراب و خطر است (اجدری و اصغرپور، 2011: 42).

امنیت شاید به این دلیل که یکی از عمده‌ترین نیازهای بشری است به‌عنوان یک امر مهم در حیات اجتماعی انسان همواره مورد توجه بوده است. درهرم نیازهای مازلو¹ نیاز به امنیت پس از نیازهای فیزیولوژیکی انسان به‌عنوان یکی از ساختارهای اساسی و پایه‌ای تشکیل‌دهنده شخصیت فرد قلمداد می‌شود. با تجمع انسان‌ها در شهرها و پیچیدگی‌های خاصی که این مسئله به‌وجود می‌آورد عوامل تأثیر بر امنیت نیز متنوع‌تر شده‌اند. شلوغی محله‌های زندگی، جابه‌جایی زیاد محل سکونت و در نتیجه نبود امکان ایجاد روابط پایدار همگی می‌توانند امنیت افراد را تحت تأثیر قرار دهند به‌صورتی که امروزه احساس ناامنی و ترس از جرم در مناطق شهری کشور یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های افراد شده است (عریضی و همکاران، 1391: 92).

پایداری شهرها یک سوال مهم و حیاتی برای جوامع معاصر است (برندزکمب²، 2025: 9). فضاهای شهری بستر زندگی و فعالیت شهروندان است و با توجه به ویژگی‌های افراد و گروه‌های سنی، جنسی و اجتماعی باید بتواند محیط امن، سالم،

1- Asgharpoor & Ajdari

2- Maslow.

3- Brandscomb

پایدار و جذابی فراهم کند و به شیوه مناسبی به نیازهای مختلف تمام گروه‌های اجتماعی پاسخ دهد. فضای شهری بیشترین ارتباط را با مردم و محیط زندگی برقرار می‌کند. شهرها به دلیل تمرکز بالای جمعیت و فعالیت‌های خارج از مقیاس انسانی از شاخص‌های امنیت فضاهای شهری و آرامش کم‌کم فاصله گرفته‌اند (گلی، 1390: 144). بی‌تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک‌جانبه و همچنین شکوفایی استعدادها مهم‌تر از عنصر امنیت و تأمین آرامش در جامعه نبوده و توسعه اجتماعی، خلاقیت و فعالیت ارزشمند بدون امنیت امکان‌پذیر نخواهد بود (ضرابی و همکاران، 1391: 104). مؤلفه احساس امنیت شهروندان باید مورد التفات بیشتری قرار گیرد چراکه امروزه بدون شناخت و بررسی و سازوکار یک مؤلفه در ساختار شهری به مثابه سیستم شهری امکان مداخله‌های مناسب، کارآمد و بهینه در شهر میسر نمی‌شود. بر این اساس، امنیت باید به عنوان مؤلفه‌ای تأثیرگذار در شهر مورد ارزیابی قرار گیرد. این امر از آن جهت دارای اهمیتی مضاعف می‌شود که امنیت شهروندان از محورهای توسعه پایدار انسانی به‌شمار می‌رود (بمانیان و محمودی‌نژاد، 1377: 00).

امروزه دانشمندان و پژوهشگران بر این باورند که اولین قدم برای رسیدن به توسعه انسانی تأمین امنیت در جامعه است (عالمی^۱، 2008). پلیس برای ایفای نقش حساس خود در مدیریت امنیت عمومی نیاز به برنامه‌ریزی جامع، همه‌جانبه و راهبردی کلان در قلمرو امنیت عمومی دارد. از این رو، نیروی انتظامی با اتخاذ رهیافتی علمی و نظام‌مند و با اعتقاد به لزوم هماهنگی تمام دستگاه‌های دخیل در حوزه امنیت عمومی، که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در تولید و حفظ امنیت نقش دارند و بر اساس اصولی نظیر: جامعه‌محوری، تقدم پیشگیری از وقوع جرایم، تمرکز عمده بر حقوق شهروندی، بسترهای اجتماعی امنیت و ایجاد ظرفیت‌های مشارکت‌پذیری در سیستم عمومی و... تأکید دارند، در سال‌های اخیر طرح راهبردهای کلان مدیریت امنیت عمومی را تدوین و پیشنهاد کرده‌است (ربانی و همکاران، 1390: 76).

ارتباط مردم و پلیس می‌تواند به درجه‌ها و اشکال گوناگونی نظیر تعاون، همیاری، انطباق و سازگاری بیان شود. حضور و تعامل سازنده شهروندان در نهادهای اجتماعی از جمله سازمان پلیس در زمینه کاهش جرایم و ناامنی‌های شهری قابل ملاحظه می‌باشد.

زندگی جمعی موجد مجموعه‌ای از ارزش‌ها و قواعد است که افراد را به یکدیگر مرتبط می‌سازد. این ارزش‌ها و قواعد باید توسط جامعه پذیرفته‌شود تا جایگاه مدنی حیات اجتماعی حفظ شود. برقراری ارتباط منطقی بین ارزش‌های نهادینه‌شده توسط مردم و امنیت اجتماعی از موضوع‌های مورد توجه اندیشمندان است که خود می‌تواند به کاهش ناامنی منجر شود. در واقع، به باور چاندوک¹ یکی از وظایف عمومی در جامعه امروزی برقراری ارتباط و ایجاد ساختارهای حمایتی و مشترک بین اعضای آن است (گل‌پرور و عریضی، 1585: 252).

عملکرد پلیس به تنهایی برای تأمین امنیت جامعه کافی نیست بلکه استفاده از مشارکت مردمی نیز در راستای برقرار امنیت ضروری می‌نماید (مالکی و همکاران²، 2014). بر این اساس، پلیس به‌عنوان نماینده اجرایی قوه مقننه و همچنین عضوی فعال در جامعه باید درک درستی از ساختار فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مناطقی که در آن به خدمت می‌پردازد داشته‌باشد. جدیت پلیس در اجرای قانون شرط ضروری و لازم برای غلبه بر نابرابری‌های اجتماعی است که عامل مهمی در ارتقای اعتبار پلیس محسوب می‌شود. هر اندازه پلیس در سطح جامعه با تکیه بر سه اصل عملکرد، دقت و جدیت بتواند قدرت خود را در مقابل ناهنجاری‌ها نشان دهد زمینه برای کاسته شدن ناآرامی فراهم می‌شود و در این اوضاع فضای توسعه امنیت اجتماعی فراهم خواهد شد.

احساس امنیت مفهومی چندبعدی است و در هر زمانی در جامعه‌ای آرامش و امنیت حکمفرما بوده است آن جامعه رو به پیشرفت نهاده و درسایه آن رشد و ترقی حاصل شده‌است و زمانی که احساس امنیت از آن جامعه رخت‌برسته شهروندان از ترس جان حتی نتوانسته‌اند به امور روزانه خود سامان دهند. بر این اساس، می‌توان گفت که دولت‌ها نقش تعیین‌کننده در تأمین احساس امنیت اجتماعی شهروندان خود دارند. در کشور ما نیز پلیس -نیروی انتظامی- نقش تعیین‌کننده‌ای در تأمین امنیت و احساس امنیت اجتماعی شهروندان برعهده دارد. در این راستا، پژوهش حاضر با توجه به نقش پلیس -از لحاظ عملکرد، جدیت و توانایی- و ارتباط آن با شهروندان و نیز نقش تعیین‌کننده پلیس در امنیت و احساس امنیت اجتماعی در یک اجتماع را مورد بررسی

1- Chanduk.

2- Maleki et al

قرار می‌دهد و در نهایت، راهکارهایی را برای برنامه‌ریزی شهر سالم به‌منظور ارتقای سطح احساس امنیت اجتماعی ارائه می‌کند.

مبانی نظری

صاحب‌نظران بسیاری در خصوص نقش پلیس و احساس امنیت نظریه‌های مختلفی ارائه کرده‌اند. عده‌ای بر نقش و حضور پررنگ پلیس در جامعه به‌عنوان بانی امنیت اذعان دارند. در این قسمت سعی شده که به مهم‌ترین نظریه‌هایی که این رابطه را تبیین می‌کنند پرداخته شود.

یکی از مفاهیم با اهمیت، پیچیده و جدید در دنیای امروز در بسیاری از مباحث سیاسی، اجتماعی و اقتصادی موضوع و مفهوم امنیت است (ساروخانی و هاشم‌نژاد، 1390: 82). احساس امنیت به معنی فقدان هراس از این‌که ارزش‌های انسانی مورد حمله قرارگیرد یا به مخاطره نیفتد و نبود هراس و بیم نسبت به حقوق و آزادی‌های مشروع، اطمینان و آرامش خاطر، ایمنی و خاطر جمع بودن است (پاری و هزارجریبی، 1391: 41). امنیت در شالوده‌بندی حیات آدمی نقش اساسی دارد به‌گونه‌ای که با تمام حوزه‌های فعال زندگی پیوندخورده و تاروپود هستی با آن درهم‌تنیده است. آدمی که همیشه در جمع و با جمع تعریف می‌شود حراست و پاسداری از اجتماعی را برعهده دارد که تماس و ارتباط میان افراد را فراهم می‌کند (کامران و عبادتی‌نظری، 1389: 43). امنیت اجتماعی را می‌توان چنین تعریف کرد: «امنیت به معنای ایمن شدن، در امان بودن و بی‌بیمی، آرامش و آسودگی است. احساس امنیت نیز عبارت است از نوعی ذهنیت و جهت‌گیری روانی مثبت - رضایت‌بخش، قانع‌کننده و آرام‌بخش شهروندان نسبت به فقدان تأثیرگذاری حضور و بروز رویدادها و وقایع ضدامنیتی - تهدیدها - در شرایط فعلی و آتی در حوزه‌های امنیت اجتماعی، ثبات سیاسی، انسجام هویتی، یکپارچگی و امنیت سرزمین» (زارع و ترکان، 1390: 134).

اگرچه امنیت مسأله مهمی است اما بسیاری از جامعه‌شناسان احساس امنیت را مهم‌تر و ضروری‌تر از وجود امنیت توصیف می‌کنند و معتقدند عوامل بسیاری در فقدان یا کمبود این احساس در جوامع مختلف دخیل هستند. همچنین، بسیاری از دانشمندان

معتقدند که امنیت پدیده‌ای احساسی و ادراکی است و بیشتر به احساس روانی شهروندان از عوامل تهدیدکننده جرم برمی‌گردد و ممکن است میزان احساس ناامنی فرد با واقعیت خارجی میزان عوامل تهدیدکننده مطابقت نداشته باشد و برعکس متناسب با میزان و اثر عوامل تهدیدکننده میزان احساس ناامنی فرد نیز در نوسان باشد (هاشمیان فر و کشاورز، 1391: 48).

امنیت نیز مانند هر کالای عمومی دیگر نیازمند اهتمام جمعی برای تحقق و دستیابی می‌باشد و از این‌رو، به اتکای فرد سامان نمی‌گیرد و استقرار نمی‌یابد. کم و کیف امنیت با قابلیت‌ها و اقدامات فردی تفاوت می‌پذیرد اما سامانه امنیت در سایه تلاش‌های جمعی فراهم می‌گردد. از این‌رو، پلیس به‌عنوان یکی از متولیان امنیت‌بخشی در جامعه در چشم‌انداز آینده از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است (نویدنیا، 1388: 55). پلیس به‌عنوان بخش مهمی از نظام سیاسی یک کشور وظیفه خطیر تأمین امنیت داخلی را برعهده دارد. این نیرو از جمله ارگان‌های خدمت‌رسانی به آحاد جامعه برای تأمین امنیت تلقی می‌گردد (طاهری و همکاران، 1391: 23).

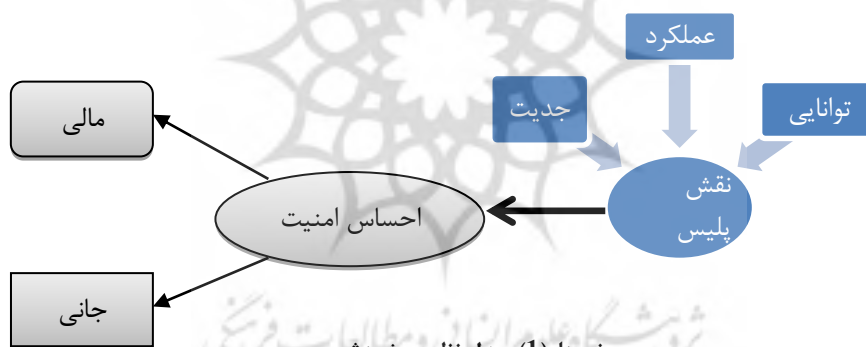
پلیس متولی اصلی تأمین یکی از مهم‌ترین نیازهای افراد جامعه یعنی امنیت است. نیاز به امنیت بر هیچ کس پوشیده نیست و از مهم‌ترین دغدغه‌های بشر از آغاز خلقت بوده است. این نیاز همچنان ادامه دارد و روزبه‌روز بر شدت و کیفیت آن افزوده می‌گردد. با پیچیده‌تر شدن زندگی مدرن و دستیابی بشر به رفاه اجتماعی و اقتصادی و برخورداری از امکانات بیشتر حفظ امنیت دشوارتر می‌گردد و به‌طور قطع پلیس به تنهایی نمی‌تواند از عهده تأمین و حفظ امنیت مردم برآید. بهره‌گیری از مشارکت مردم در تأمین امنیت سطح تخلفات را پایین و امنیت را افزایش داده است (شایگان، 1388: 00). از منظر مفهوم اقتدار، پلیس در درون جامعه دستگاهی است که همکاری میان دولت و حوزه عمومی را فراهم می‌کند. بنابراین، پلیس نقش مضاعف دارد. از یک‌سو، نیروی دولتی اجبارآمیز است که قدرت مشروع اجبار فیزیکی را به‌صورت قانونی در اختیار دارد و از سوی دیگر، یک نیروی مدنی است که هیچ فاصله‌ای میان او و مردم از این حیث وجود ندارد. جلوه نخست یعنی اقتدار دولتی پلیس در تأمین نظم، استقرار و حفظ امنیت متجلی می‌شود. بعد دوم یعنی هویت مدنی و نقش اجتماعی پلیس عمدتاً در سطح عوامل پلیسی در حیطه عمل و رفتار پلیس ظاهر می‌شود بدین معنا که پلیس با حفظ

هویت سازمانی خود و با توجه به نوع فعالیت وارد حوزه عمومی می‌شود و با شهروندان در فعالیت مدنی و اجتماعی مشارکت می‌جوید. پاسخگویی به دریافت‌کنندگان خدمات پلیسی، تعامل ارتباطی با مردم و شهروندان و آموزش آنان از وجوه و کارکردهای مدنی و اجتماعی پلیس می‌باشد (پورموزن، 1388: 106).

همکاری و تعامل پلیس با شهروندان موجب حضور بیشتر پلیس در بین مردم می‌شود و از این طریق نوعی احساس امنیت و فراغ خاطر در شهروندان به وجود می‌آید. از آنجایی که پلیس به‌طور بسیار فعال با مردم همکاری و تشریک مساعی می‌کند موجب افزایش رضایت‌مندی شهروندان می‌شود و هرچه رضایت‌مندی شهروندان از پلیس بیشتر باشد ترس شهروندان از جرم کاهش می‌یابد. هنگامی که پلیس با شهروندان از طریق گروه‌های محلی همسایگی، فعالیت‌های نوجوانان، مدارس و غیره تعامل می‌کند این همکاری و مشارکت پیوندهای واقعی بین پلیس و شهروندان را تقویت و تحکیم می‌کند. بنابراین، ترس از جرم شهروندان را تقلیل می‌دهد (ابراهیم‌پور و همکاران، 1391: 307). تأثیر حضور پلیس در محل زندگی در کاهش خطر احتمالی از جرایم و کاهش احساس ناامنی، که از طریق توانایی جمعی بالا و رضایت خاطر از محل زندگی به میزان متعادل و متوسط می‌رسد، همکاری‌های آینده بین ساکنان و اجرای قانون در مبارزه با جرایم را نیز افزایش می‌دهد (طاهری و همکاران، 1391: 27). کاهش نگرانی شهروندان در قبال جرایم و فقدان امنیت ناشی از تأثیر مثبت حضور پلیس در سطوح زندگی شهروندان جامعه می‌باشد (فرگوسن و میندل¹، 2007). حال اگر بخشی از جمعیت محله نسبت به پلیس بی‌اعتماد شوند و رفتار پلیس را بی‌ثبات تلقی کنند ممکن است عقاید منفی درباره رفتار پلیس بر فرهنگ زورگویانه در محله‌های فقیر تأثیر متقابل داشته‌باشد که به احساس نبود احترام بیشتر شهروندان نسبت به پلیس منجر می‌گردد و در عوض، احتمال برخورد و پاسخ‌دهی نامناسب پلیس را افزایش می‌دهد (طاهری و همکاران، 1391: 27).

تلقی شهروندان از مشروعیت و ارتباط با آیین دادرسی قضایی -سنجش دیدگاه مردم- می‌تواند بر عملکرد کنترل اجتماعی پلیس از طریق تأثیر بر اعتماد همکاری شهروندان اثرگذار دارد. اگر رفتار پلیس محله، که ضامن امنیت عمومی است، غیرقابل

توجیه و بی‌ادبانه تلقی شود به تبع آن اظهار چنین احساساتی می‌تواند به ابراز بیشتر احساس ناامنی منجر گردد زیرا آنها فاقد اعتماد به عملکرد کنترل اجتماعی پلیس هستند (ربانی و همکاران، 1390: 84). یکی از عوامل مهم برای احساس امنیت در عموم آگاهی آنها از این مسئله است که پلیس به سرعت و به‌طور مناسب عکس‌العمل نشان خواهد داد. حجم واکنش‌ها و سطوح مختلف اجرا در سازمان موجب سرگشتگی می‌شود. انتظارات و تقاضاهای عموم در برخی موارد متناقض است. آنان خواهان نظم و اجرای سخت‌گیرانه قانون و ایجاد قوانین دیگری برای حمایت، فهم، میانجیگری، حل مسائل و نیز مدارا و ارفاق و احترام به حقوق انسانی در قبال مجرمان هستند (طاهری و همکاران، 1391: 27). با توجه به موارد ذکر شده در بالا می‌توان نتیجه گرفت که نقش و اهمیت دولت در ایجاد احساس امنیت بسیار مهم جلوه می‌کند و نیروی انتظامی پلیس - به‌عنوان بازوی اجرایی در ایجاد امنیت، که نیاز اساسی شهروندان می‌باشد، می‌تواند با جدیت، عملکرد و توانایی خود به نحوی شایسته از عهده آن برآید.

نمودار (1): مدل نظری پژوهش

پیشینه پژوهش

ضرابی و همکاران (1391) در پژوهشی در شهر مشهد به تأثیر دو عامل رسانه‌های جمعی و عملکرد پلیس بر احساس امنیت شهروندان پرداخته‌اند. نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین احساس امنیت شهروندان شهر مشهد و شاخص عملکرد رسانه‌ها و عملکرد پلیس رابطه معناداری وجود دارد. عبدی و همکاران (1388) در پژوهشی به بررسی تأثیر عملکرد پلیس در افزایش احساس امنیت در بوستان‌های تهران پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که بین اقدامات پلیس اجراییات در سطح بوستان‌ها و میزان احساس امنیت مردم، میزان حضور مردم در سطح بوستان‌ها و میزان کاهش حضور مجرمان در سطح بوستان‌ها رابطه معناداری وجود دارد.

گروسی (0391) در پژوهشی به بررسی رابطه سرمایه اجتماعی پلیس و احساس امنیت شهروندان تهرانی پرداخته‌است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که همه مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی پلیسی عنی اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس، با احساس امنیت شهروندان در اجتماع رابطه مثبت و معناداری داشتند. بنابراین، با افزایش سرمایه اجتماعی پلیس احساس امنیت اجتماعی نیز افزایش پیدا می‌کند.

تحقیق تاجران و کلاکی (1388) در شهر تهران نشان می‌دهد که توانمندی پلیس یعنی قدرت سخت‌افزاری و نظارت پلیس بر عوامل اخلاقی و فعالیت‌های اجتماعی ارجح است. همچنین، اگر پلیس در نقش خود از رفتار حرفه‌ای شامل: تعهد و صحت عمل، قانون‌مداری، پارتی‌بازی نکردن و دریافت نکردن رشوه بهره‌ببرد شهروندان احساس امنیت بیشتری خواهند کرد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که توانمندی عملیاتی پلیس به تنهایی نمی‌تواند بر احساس امنیت شهروندان اثرگذار باشد بلکه آموزش و رفتار حرفه‌ای پلیس در تعامل با جامعه و ارتقای کیفیت عملکرد نیروی انتظامی در سطح جامعه احساس امنیت شهروندان را نیز افزایش خواهد داد.

محسنی‌تبریزی و شاه‌بهرامی (1377) در پژوهشی به بررسی نقش نیروی انتظامی در تأمین امنیت شهروندان پرداخته‌اند. هدف این پژوهش شناخت علمی عوامل مؤثر بر نقش ناجا در تأمین امنیت انتخابات و رسیدن به راهکارهای مناسب برای پیشگیری از

درگیری‌ها و کمک به مدیران انتظامی به منظور بررسی رفتار انتخاباتی مردم بعد از اعلام نتایج آراء است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که شناخت رفتار انتخاباتی مردم توسط مدیران انتظامی هماهنگی و مشارکت مردم با پلیس و امنیت انتخابات به‌ویژه پس از اعلام نتایج آراء را در پی دارد.

فرضیه‌های پژوهش

- 1- به نظر می‌رسد بین نقش پلیس و احساس امنیت شهروندان رابطه معناداری وجود دارد؛
- 2- بین مولفه‌های پلیس - توانایی، عملکرد، جدیت- و احساس امنیت اجتماعی شهروندان رابطه معناداری وجود دارد؛
- 3- به نظر می‌رسد بین سه شیوه توانایی، عملکرد و جدیت پلیس بر احساس امنیت اجتماعی شهروندان تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

روش تحقیق

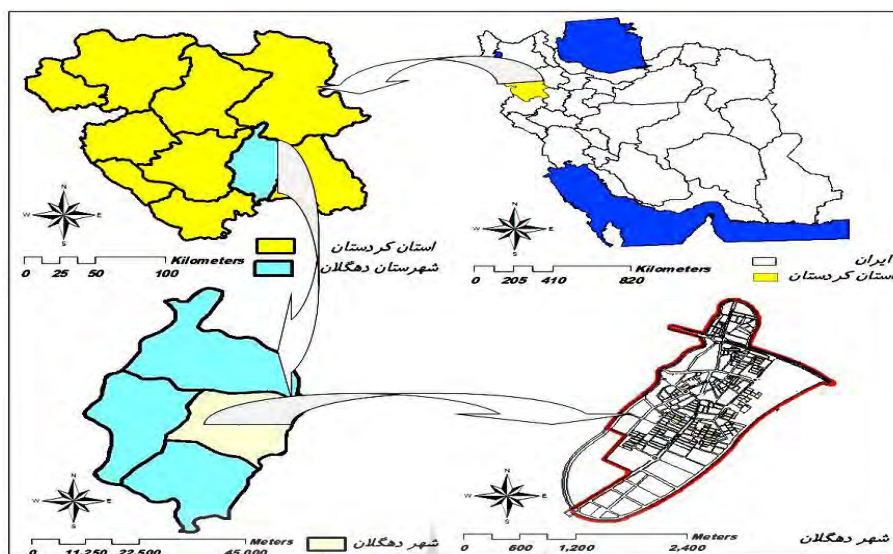
این پژوهش از نوع توصیفی- تحلیلی است. در این پژوهش از دو شیوه کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. قسمت عمده انجام پژوهش به صورت پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری شامل ساکنان 54-15 ساله می‌باشد که براساس سرشماری سال 1390 در شهر دهگلان 17411 نفر در این رده سنی قرار دارند (مرکز آمار ایران، 1390). روش نمونه‌گیری از نوع خوشه‌ای چندمرحله‌ای است که برای مناطق وسیع کاربرد دارد (رفیع‌پور، 1386: 388). در پژوهش‌های توصیفی و پیمایشی نمونه‌ای به حجم دست کم صد نفر ضروری است (دلاور، 1389: 99). بنابراین، در این پژوهش برای افزایش دقت حجم نمونه 164 نفر انتخاب شدند. در این پژوهش برای افزایش روایی از روش و تکنیک روایی محتوایی و صوری استفاده شده است. نیز برای تعیین پایایی پرسشنامه‌ها تعداد 30 پرسشنامه، که پس از اصلاحات انجام شده تایپ شده، در شهر توسط اجرای آزمون مقدماتی تکمیل گردید. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها و وارد کردن آنها در نرم‌افزار SPSS ضریب آلفای کرونباخ برای آنها محاسبه گردید.

جدول (1): سنجش پایایی شاخص‌های مورد مطالعه

پرسشنامه	ابعاد		معیار
	ضریب پایایی	گویه	
0/721	8	خالی گذاشتن منزل، پارک ماشین در خیابان، حمل پول نقد، استفاده از زیورآلات، خرید از طریق آگهی روزنامه، ترس از کیف‌قاپی، ترس از سرقت در مکان‌های شلوغ، رعایت ایمنی به خاطر ترس از سرقت	احساس امنیت
0/831	9	تردد در ساعات پایانی شب، ترس از اذیت و آزار، تردد با مسافرکش شخصی، رفتن به پارک، فرستادن فرزند در مسیر طولانی به مدرسه، پذیرفتن خوراکی از افراد غریبه، دوستی با افراد غریبه، ترس از اراذل و اوباش، نداشتن نگرانی فکری	احساس امنیت
0/880	4	داشتن گشت در طول شبانه‌روز، دردسترس بودن، برخورد توأم با احترام، دقت در مأموریت	ریشه پلیس
0/849	4	سرعت پلیس در هنگام نیاز مردم، قاطعیت در برخورد با مجرمان، دقت عمل در شکایات، دردسترس بودن	ریشه پلیس
0/712	4	داشتن تجهیزات لازم، توانایی در مقابله با جرایم، داشتن نیروی متخصص، داشتن مهارت لازم	توانایی

معرفی منطقه مورد مطالعه

شهر دهگلان واقع در استان کردستان در 36 کیلومتری شمال شرقی قروه و 51 کیلومتری جنوب شرقی سنندج در مسیر جاده ارتباطی سنندج- همدان قرار دارد. شهر دهگلان در شرق استان کردستان با مساحت کلی 2050 کیلومترمربع و در ارتفاع 1966 متری از سطح دریا قرار گرفته است (ویسیان و همکاران، 1391: 4). طبق سرشماری سال 1390 جمعیت این شهر 26281 نفر می‌باشد (مرکز آمار ایران، 1390).

نقشه (1): موقعیت جغرافیایی شهردهگلان در کشور و استان کردستان (1392)

یافته‌های توصیفی

در کل از 164 نفر پاسخگو 123 نفر (75 درصد) مرد و 41 نفر (25 درصد) زن بوده‌اند. برحسب گروه سنی نیز بیشترین درصد با 45 درصد متعلق به گروه سنی 30-23 ساله و کمترین درصد با 4 درصد به گروه سنی 54-47 ساله تعلق گرفت. برحسب نوع سکونت 65/9 درصد افراد داری منزل مسکونی شخصی، 30/5 درصد افراد دارای منزل استیجاری و 3/7 درصد افراد نیز در منازل سازمانی سکونت داشته‌اند. از مجموع کل پاسخگویان 46 نفر (28 درصد) در گروه درآمدی کمتر از 300 هزار تومان قرار دارند و فقط 25 نفر (15 درصد) در گروه درآمدی بالای یک میلیون قرار دارند. برحسب نوع تحصیلات نیز 63 نفر (38 درصد) پاسخگویان دارای مدرک فوق دیپلم و لیسانس هستند. همچنین، 24 نفر (14/6 درصد) از پاسخگویان احساس امنیت کم، 119 نفر (72/6 درصد) احساس امنیت متوسط، 21 نفر (12/8 درصد) احساس امنیت بالا داشته‌اند.

یافته‌های استنباطی

فرضیه نخست: به نظر می‌رسد بین نقش پلیس و احساس امنیت شهروندان رابطه معناداری وجود دارد.

جدول (2): نتایج همبستگی پیرسون بین متغیر نقش پلیس و احساس امنیت

احساس امنیت	نقش پلیس	
0/089	1/000	ضریب همبستگی پیرسون Pearson Correlation
0/004		سطح معناداری Sig. (2-tailed)
164	164	تعداد (N)

برای آزمون وجود رابطه بین متغیر نقش پلیس - نیروی انتظامی - و احساس امنیت شهروندان در شهر دهگلان از آزمون همبستگی پیرسون استفاده گردید (جدول شماره 2). با توجه به نتایج این آزمون می‌توان استنباط کرد که بین نقش پلیس و احساس امنیت رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد بدین معنی که هرچه افراد نقش پلیس را در محل زندگی و کار و فضاهای شهری بیشتر احساس کنند دارای احساس امنیت بیشتری هستند و برعکس. پس، می‌توان نتیجه گرفت که فرضیه پژوهش براساس مبانی نظری و پژوهش‌های ذکر شده مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه دوم: بین مؤلفه‌های پلیس - توانایی، عملکرد، جدیت - و احساس امنیت اجتماعی شهروندان رابطه معناداری وجود دارد.

جدول (3): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین ابعاد متغیر نقش پلیس و احساس امنیت

امنیت جانی		امنیت مالی		
سطح معنی‌داری	شدت رابطه	سطح معنی‌داری	شدت رابطه	
0/05	0/132	0/14	0/070	جدیت
0/11	0/159	0/13	0/105	عملکرد
0/12	0/152	0/17	0/071	توانایی

همان‌گونه که از جدول شماره (3) برمی‌آید براساس تحلیل آزمون همبستگی پیرسون، که برای بررسی رابطه بین ابعاد مالی و جانی احساس امنیت و مؤلفه‌های نقش پلیس اجرا گردیده، نتایج آماری حاصل نشان می‌دهد که در بعد جدیت پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/070$ در سطح معناداری $=0/14$) و در بعد جانی (مقدار $r=0/132$ در سطح معناداری $=0/05$) معنادار گردید. در بعد عملکرد پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/105$)

در سطح معناداری = 0/13) و در بعد جانی (مقدار $r=0/139$ در سطح معناداری = 0/11) معنادار گردید و در بعد توانایی پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/071$ در سطح معناداری = 0/17) و در بعد جانی (مقدار $r=0/152$ در سطح معناداری = 0/12) معنادار گردید. با توجه به نتایج به دست آمده از ابعاد دو متغیر مذکور امنیت مالی و جانی می توان گفت که بیشترین مقدار تأثیرگذاری بعد توانایی پلیس با بعد احساس امنیت جانی (مقدار $r=0/152$) و در ادامه بعد عملکرد پلیس با بعد احساس امنیت جانی ($r=0/139$) و بعد جدیت پلیس با بعد احساس امنیت جانی ($r=0/132$) به ترتیب بیشترین تأثیر را داشته اند.

فرضیه سوم: به نظر می رسد بین سه نقش پلیس - توانایی، عملکرد، جدیت - و احساس امنیت شهروندان تفاوت آماری معناداری وجود دارد.

برای رتبه بندی فرضیه بر حسب اهمیت شان برای پاسخگویان از همبستگی پیرسون (جدول شماره 3) و آزمون ناپارمتری فریدمن استفاده شد. بر این اساس، برای آزمون رتبه دادن به هریک از شیوه های ایفای نقش پلیساز محاسبه تفاوت میانگین متغیرهای اثرگذار استفاده شده است. بنابراین، شیوه های ایفای نقشی که میانگین بالاتری به خود اختصاص می دهند از نظر پاسخگویان دارای اهمیت بالاتری هستند (جدول شماره 4).

جدول (4): تفاوت اثرات متغیرهای نقش پلیس بر میزان احساس امنیت شهروندان با استفاده از آزمون فریدمن

میانگین رتبه ها		
1/07	تأثیر جدیت پلیس بر میزان احساس امنیت شهروندان	جدیت
2/64	تأثیر عملکرد پلیس بر میزان احساس امنیت شهروندان	عملکرد
2/28	تأثیر توانایی پلیس بر میزان احساس امنیت شهروندان	توانایی

با توجه به میانگین رتبه ای به دست آمده از جدول شماره (4) بیشترین اثرگذاری به عملکرد پلیس با میانگین 2/64 تعلق می گیرد و شیوه های ایفای نقش توانایی و جدیت به ترتیب با میانگین های 2/28 و 8/07 در رده های بعدی قرار دارند. بنابراین، فرضیه شماره (3) پژوهش نیز مورد تأیید قرار می گیرد.

نتیجه گیری

نبود احساس امنیت در هریک از ابعاد آن، چه در سطح فردی و چه در سطح جامعه، مسائل عمده‌ای را به وجود می‌آورد و باعث انواع کج‌رفتاری‌ها، اضطراب، تشویش و انگیزه هرگونه فعالیت از فرد می‌شود. باتوجه به این که مهم‌ترین وظیفه نیروی انتظامی و حتی حکومت‌ها تأمین امنیت اجتماعی است این مهم زمانی تحقق می‌یابد که با رویکرد ساختارهای فرهنگی و اجتماعی جامعه از یک سو و اراده مسئولان ذی‌ربط در مورد اقدامات لازم برای بسط و گسترش و تغییرات سازمانی برای همسوس شدن با جامعه برای برقراری امنیت اجتماعی از سوی دیگر مرتبط باشد. باتوجه به اهمیت مسئله پژوهش حاضر به شناخت و بررسی نقش پلیس در ایجاد احساس امنیت شهروندان در شهر دهگلان پرداخته‌است. نتایج زیر از مهم‌ترین یافته‌های پژوهش است.

در کل از 164 نفر پاسخگوی پژوهش 123 نفر (75 درصد) مرد و 41 نفر (25 درصد) زن بوده‌اند. برحسب گروه سنی نیز بیشترین میزان با 45 درصد متعلق به گروه سنی 30-23 ساله و کمترین میزان با 4 درصد به گروه سنی 54-47 ساله تعلق داشته‌است. برحسب نوع سکونت 65/9 درصد افراد دارای منزل مسکونی شخصی، 30/5 درصد افراد دارای منزل استیجاری و 3/7 درصد افراد نیز در منازل سازمانی سکونت داشته‌اند. از مجموع کل پاسخگویان 46 نفر (28 درصد) در گروه درآمدی کمتر از 300 هزار تومان قرار دارند و فقط 25 نفر افراد (15 درصد) در گروه درآمدی بالای یک میلیون تومان قرار دارند. برحسب نوع تحصیلات نیز 63 نفر (38 درصد) پاسخگویان دارای مدرک فوق‌دیپلم و لیسانس هستند. همچنین، 24 نفر (14/6 درصد) از پاسخگویان احساس امنیت کم، 119 نفر (72/6 درصد) احساس امنیت متوسط و 21 نفر (12/8 درصد) احساس امنیت بالا داشته‌اند.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان می‌دهد که در فرضیه اول بین نقش پلیس و احساس امنیت رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد بدین معنی که هرچه نقش پلیس در محل زندگی و کار و فضاهای شهری نمود بیشتری داشته‌باشد شهروندان احساس امنیت بیشتری می‌کنند و برعکس. در فرضیه دوم نیز ضریب همبستگی پیرسون به منظور بررسی رابطه بین ابعاد مالی و جانی احساس امنیت و مؤلفه‌های نقش پلیس به کار برده شده‌است و نتایج آماری نشان می‌دهد که در بعد جدیت پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/070$ در سطح معناداری $=0/14$) و در بعد جانی (مقدار $r=0/132$ در

سطح معناداری = 0/05) معنادار گردید. در بعد عملکرد پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/105$) در سطح معناداری = 0/13) و در بعد جانی (مقدار $r=0/139$) در سطح معناداری = 0/11) معنادار گردید. همچنین، در بعد توانایی پلیس با بعد مالی (مقدار $r=0/071$) در سطح معناداری = 0/17) و در بعد جانی (مقدار $r=0/152$) در سطح معناداری = 0/12) معنادار گردید. باتوجه به نتایج به دست آمده از ابعاد دو متغیر مذکور امنیت مالی و جانی می‌توان گفت که بیشترین مقدار تأثیرگذار بعد توانایی پلیس با بعد احساس امنیت جانی (مقدار $r=0/152$) است و در ادامه بعد عملکرد پلیس با بعد احساس امنیت جانی ($r=0/139$) سپس جدیت پلیس با بعد احساس امنیت جانی ($r=0/132$) به ترتیب بیشترین تأثیر را داشته‌اند.

در فرضیه سوم نیز از آزمون فریدمن به منظور رتبه‌بندی میانگین تأثیر نقش‌های پلیس بر احساس امنیت اجتماعی استفاده شد که این آزمون نشان می‌دهد عملکرد پلیس، توانایی و جدیت به ترتیب بیشترین تأثیر را بر احساس امنیت شهروندان دارند. این معنی که از دید شهروندان شهر دهگلان بین نقش‌های پلیس در برقراری امنیت تفاوت وجود دارد. باتوجه به فرضیه‌های پژوهش شاهد یکسان‌نگری نظر همه شهروندان در مناطق مختلف به نقش و حضور نیروی انتظامی در ایجاد و احساس امنیت هستیم. نتایج پژوهش نشان‌دهنده این واقعیت است که پلیس در احساس امنیت شهروندان بسیار تأثیرگذار است.

پیشنهادها

نیروی انتظامی - پلیس - از مهم‌ترین نهادهای نظارت اجتماعی بر عملکرد شهروندان می‌باشد. لذا، در این راستا برای موفقیت و پیشبرد اهداف خود نیاز به همکاری و حمایت شهروندان دارد. نتایج این پژوهش حکایت از نقش پلیس در احساس امنیت شهروندان دارد. بر همین اساس، باتوجه به نتایج می‌توان پیشنهادهای زیر را مطرح کرد:

- ایجاد صندوق‌هایی به منظور ارایه نظرها و پیشنهادهای مردم و ارتباط شهروندان با پلیس در سطح شهر؛
- افزایش دامنه فعالیت‌های پلیس در مکان‌های عمومی - تفریحی سطح شهر؛

- پلیس ضمن برخورد قاطع با ناامنی‌ها در سطح شهر رویکرد جامعه‌محوری را وجهه همت خود قرار داده تا موجب اعتماد شهروندان به پلیس شده و در نهایت احساس امنیت مردم بالاترود؛
- پلیس با همکاری و همراهی و تعامل گسترده با شهروندان در سطح شهر می‌تواند نوعی احساس امنیت را در میان شهروندان به‌وجود آورد؛
- توسعه ظرفیت‌های پاسخگویی به انتظاراتی به‌حق شهروندان توسط پلیس؛
- بهره‌گیری از توان‌های رسانه‌های جمعی و ارتباطی در پیشبرد اهداف جامعه‌محوری توسط پلیس؛
- فراگیری و آموزش و استفاده از تکنولوژی‌ها در حین انجام وظیفه و مأموریت‌ها توسط پلیس.

منابع

- ابراهیم پور، حبیب‌الله؛ روشندل، طاهر؛ امیری، عبدالرضا (1391)، بررسی عوامل نگرشی مؤثر در تبیین اعتماد عمومی به پلیس (مطالعه موردی: پلیس تهران)، فصلنامه پژوهش‌های مدیریت انتظامی، سال هفتم، شماره 3، پاییز 1391، صص 301-327.
- بمانیان، محمدرضا؛ محمودی‌نژاد، هادی (1387)، تحقیقی در سنجش عوامل تأثیرگذار بر احساس امنیت شهری (نمونه موردی: شهر کرمان)، فصلنامه مدیریت شهری، شماره 19، بهار 1377، صص 59-70.
- پورموذن، علی‌محمد (1388)، بررسی رابطه نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده‌ها (مطالعه موردی: شمال تهران)، فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، شماره 3، سال 2، پاییز 1388، صص 101-126.
- تاجران، عزیزالله؛ کلاکی، حسن (1388)، بررسی تأثیر عملکرد پلیس بر احساس امنیت شهروندان تهرانی، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، سال چهارم، شماره 4، زمستان 1388، صص 577-061.
- دلاور، علی (1089)، روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی، چاپ سی‌ودوم، زمستان 89، تهران: نشر ویرایش.
- ربانی، رسول؛ ادیبی، مهدی؛ طاهری، زهرا (1390)، تبیین جامعه‌شناختی عوامل مؤثر بر نقش و حضور نیروی انتظامی در ایجاد احساس امنیت در بین شهروندان اصفهانی سال 1388، فصلنامه دانش انتظامی، سال 12، شماره 2، صص 75-110.
- رفیع‌پور، فرامرز (1386)، کند و کاوها و پنداشت‌ها؛ مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی، چاپ 16، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- زارع‌شاه‌آبادی، اکبر؛ ترکان، رحمت‌الله (1390)، بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی در بین شهروندان شهر یزد، فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، شماره 2، سال 4، تابستان 1390، صص 133-156.
- زیاری، کرامت‌الله؛ عیوضلو، داود؛ عیوض‌لو، محمود؛ ریکا، جهانبخش (1392)، تحلیل تطبیقی احساس امنیت در فضاهای شهری و روستایی (مطالعه موردی: شهرستان کوهدشت)، پژوهش‌های روستایی، سال 5، شماره 1، بهار 1392، صص 137-161.
- ساروخانی، باقر؛ هاشم‌نژاد، فاطمه (1390)، بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی (مؤلفه‌های آن) و احساس امنیت اجتماعی در بین جوانان شهرسازی، فصلنامه جامعه‌شناسی مطالعات جوانان، سال دوم، شماره دوم، تابستان 1390، صص 81-94.
- شایگان، فریبا (1388)، نقش سرمایه اجتماعی پلیس در جلب همکاری مردم در جهت برقراری نظم و امنیت، فصلنامه نظم و امنیت، سال دوم، شماره 1، بهار 1388، صص 59-88.

ضرابی، اصغر؛ شرفی، زکیه؛ زنگنه، مهدی (1391). سنجش عوامل مؤثر بر احساس امنیت شهروندان مشهد با تأکید بر عملکرد پلیس و رسانه‌های جمعی، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره 2، تابستان 1091، صص 108-121.

طاهری، زهرا؛ ربانی، رسول؛ ادیبی‌سده، مهدی (1391). رابطه نقش پلیس و احساس امنیت در شهر اصفهان سال 1388، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره 1، بهار 1391، صص 21-38.

عبدی، توحید؛ شرافتی‌پور، جعفر؛ سجادی، سیدغلامرضا (1388). تأثیر عملکرد پلیس اجراییات در افزایش احساس امنیت شهروندان مراجعه‌کننده به بوستان‌های تهران، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، سال چهارم، شماره 4، زمستان 1388، صص 577-000.

عریضی، فروغ‌السادات؛ محمدی، اصغر؛ ساسان، گل‌نساء (1391). رابطه ویژگی‌های اجتماعی و فردی زنان بر احساس امنیت آنان در اماکن عمومی شهر بندرعباس، فصلنامه مطالعات شهری، سال 2، شماره 4، پاییز 1391، صص 91-110.

کامران، فریدون؛ عبادتی‌نظری، سمیه (1389). بررسی عوامل اقتصادی اجتماعی مؤثر بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان دانشجوی کارشناسی‌ارشد رشته جامعه‌شناسی دانشگاه‌های شهر تهران، فصلنامه پژوهش اجتماعی، سال سوم، شماره 8، بهار 1389، صص 43-56.

گروسی، اکرم (1391). سرمایه اجتماعی پلیس و احساس امنیت، پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، شماره اول، سال پنجم، بهار 1393، صص 29-51.

گل‌پرور، محسن؛ عریضی، حمیدرضا (1585). نقش مشارکت شهروندی، شایسته‌سالاری و ساختار سازمانی در رفتار و نگرش کارکنان سازمان‌ها، فصلنامه رفاه اجتماعی، سال ششم، شماره 23، صص 259-276.

گلی، علی (8790). زنان و امنیت در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک آزادی شیراز)، جامعه‌شناسی تاریخی، دوره 3، شماره 2، پاییز و زمستان 1390، صص 143-165.

گورانی، ابراهیم‌رستم؛ سوداگر، مهسا (1391). بررسی شاخص‌های امنیت شهری در محله چاهستانی‌های شهر بندرعباس (با رویکرد پیشگیرانه)، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، شماره 22، بهار 1391، صص 31-57.

محسنی تبریزی، علیرضا؛ شاه‌بهرامی، فرخ‌الله (1377). نقش مدیریت انتظامی در تأمین امنیت شهرها (مطالعه موردی: انتخابات مجلس شورای اسلامی)، فصلنامه دانش انتظامی، سال دهم، شماره اول، بهار 1377، صص 120-143.

مرکز آمار ایران (1390). نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن.

- نبوی، سید عبدالحسین؛ حسین زاده، علی حسین؛ حسینی، سیده هاجر (1389)، بررسی عوامل اجتماعی و اقتصادی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی، جامعه‌شناسی کاربردی، سال 21، شماره 4، زمستان 1389، صص 73-96.
- نویدنیا، منیژه (1388)، چشم‌انداز پلیس؛ امنیت و سرمایه اجتماعی، فصلنامه مطالعات راهبردی، سال دوازدهم، شماره 2، تابستان 1388، صص 29-46.
- ویسیان، محمد؛ علیزاده، عادل؛ اصغری، آزاد (1391)، ارزیابی قابلیت‌های توسعه شهری دهگلان با مدل SWOT، مقالات چهارمین همایش علمی سراسری دانشجویی جغرافیا، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، اردیبهشت 91، صص 1-00.
- هاشمیان‌فر، سیدعلی؛ کشاورز، زهراسادات (1391)، بررسی جامعه‌شناختی گستره احساس امنیت اجتماعی در شهر اصفهان، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره 3، پاییز 1391، صص 39-62.
- یاری، حامد؛ هزارجریبی، جعفر (1391)، بررسی رابطه احساس امنیت و اعتماد اجتماعی در میان شهروندان (مطالعه موردی: ساکنان شهر کرمانشاه)، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره 4، زمستان 1391؛ صص 19-58.
- Alemi, R. Study on unsustainable security based on sustainable development. International conference on human security in west Asia (ICHSWA), Birjand University, 2008, p.107-118.
- Behrouz, Ajdaria & Seyed Esmaeil, Asgharpour. (2011). Human security and development, emphasizing on sustainable development, The 2nd International Geography Symposium GEOMED2010, Procedia Social and Behavioral Sciences 19, pp 41-46.
- Branscomb, Lewis M. (2006) Sustainable cities: Safety and security, Technology in Society 28, pp 225-234.
- Ferguson, K. M. & C. H. Mindel. (2007). Modeling Fear of Crime in Dallas Neighborhoods: A Test of Social Capital Theory, Crime & Delinquency, Volume 53, Number 2, April 2007, 322-349.
- Maleki, Gholamreza & Sadeghi, Mehrdad & Moradi, Hojatolah & Kazemi, Mohammadali (2014) A Survey on Factors Influencing Development of Trends in Citizen Participation with Police Force, National Park-Forschung in der Schwiz (Switzerland Research Park Journal), Vol. 104, No.2; April 2014, PP296-309.